

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 385/2014-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. júna 2014 predbežne prerokoval sťažnosť D. M., zastúpeného advokátskou kanceláriou Szárszoi a Szárszoi, s. r. o., Štefánikova 8, Michalovce, v mene ktorej koná advokát JUDr. Peter Szárszoi, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv na spravodlivé súdne konanie a prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručených v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresnej prokuratúry Trebišov v konaní vedenom pod sp. zn. Pd 133/13 a postupom Krajskej prokuratúry v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. Kd 237/13 a jej listom z 9. decembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. januára 2014 doručená sťažnosť D. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práv na spravodlivé súdne konanie a prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručených v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresnej prokuratúry Trebišov (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. Pd 133/13 a postupom Krajskej prokuratúry v Košiciach (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. Kd 237/13 a jej listom z 9. decembra 2013.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podaním doručeným okresnej prokuratúre 17. mája 2012 žiadal o vykonanie *„opatrenia... na odstránenie porušenia zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov... proti Mestu Trebišov, ktorého všeobecne záväzné nariadenie, konkrétne čl. 2, čl. 3 a čl. 4 VZN... č. 125/2013... o určení času predaja v obchode a času prevádzky služieb... je podľa sťažovateľovho názoru v nesúlade s čl. 2 ods. 2, čl. 13 ods. 1, 2 a 4, čl. 35 ods. 1 a 2 Ústavy SR... a v rozpore s § 22 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a tiež v nesúlade s § 2 ods. 1, § 3 ods. 1, § 5 ods. 1, 2 zákona č. 365/2004 o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou, a v nesúlade aj s čl. 1 ods. 1 a čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy SR“*.

Okresná prokuratúra sťažovateľov podnet vyhodnotila ako dôvodný a proti všeobecne záväznému nariadeniu mesta Trebišov č. 125/2013 (ďalej len „VZN“) podala protest pod č. k. Pd 133/13-7, o čom sťažovateľa informovala listom z 24. júla 2013. Mestské zastupiteľstvo mesta Trebišov uznesením č. 76/2013 zo 6. augusta 2013 protestu okresnej prokuratúry nevyhovelo. O ďalšom postupe okresná prokuratúra sťažovateľa neinformovala.

Opakovaným podnetom podaným 4. novembra 2013 krajskej prokuratúre sa sťažovateľ domáhal, aby „príslušný prokurátor urýchlene preskúmal zákonnosť vybavenia... predchádzajúceho podnetu“, zároveň aby „krajský prokurátor podal bezodkladne na Krajský súd SR návrh a začatie konania o súlade všeobecného záväzného nariadenia Mesta Trebišov č. 125/2013...., ktorého čl. 2, 3, 4 nie sú v súlade s § 22 zákona č. 250/2007 Z. z... a tiež... s § 2 ods. 1, § 3 ods. 1, § 5 ods. 1, 2 zákona č. 365/2004 Z. z...“, a v prípade nevyhnutnosti aby podal „nový protest prokurátora proti VZN... v celom rozsahu, ktorý sťažovateľ namietal“. Rovnako sťažovateľ požadoval, aby „bola vec postúpená aj generálnemu prokurátorovi, a aby generálny prokurátor podal návrh na začatie konania na Ústavnom súde SR o súlade všeobecne záväzného nariadenia... s Ústavou... pre rozpor s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 13 ods. 1, 2, 3 a 4, čl. 35 ods. 1 a 2“.

Krajská prokuratúra „opakovaný podnet“ vybavila listom č. k. Kd 237/13-7 z 9. decembra 2013 doručeným sťažovateľovi 17. decembra 2013, v ktorom mala uviesť, že „preskúmaním na vec sa vzťahujúcich písomnosti a právnych predpisov zastáva názor, že podanie protestu proti vyššie uvedenému VZN nebolo dôvodné, pretože nezistila rozpor čl. 2, 3 a 4 predmetného všeobecného záväzného nariadenia... so zákonom. Krajská prokuratúra sa nestotožnila s vybavením pôvodného podnetu Okresnou prokuratúrou... a nezistila dôvod na zmenu stanoviska Okresnej prokuratúry nepodať po nevyhovení protestu žalobu podľa § 250zfa OSP.“. Zároveň krajská prokuratúra postúpila Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) vec v časti podnetu na podanie návrhu ústavnému súdu na začatie konania o súlade právnych predpisov.

Podľa názoru sťažovateľa tak okresná prokuratúra ako aj krajská prokuratúra svojimi postupmi a spôsobom vybavenia jeho podnetov porušili základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu, základné právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov, právo na spravodlivé súdne konanie a právo prejednanie záležitosti v primeranej lehote. Svoje presvedčenie o tomto sťažovateľ odôvodnil takto:

„... konanie a rozhodnutie Krajskej prokuratúry v Košiciach v spojení s konaním Okresnej prokuratúry v Trebišove vykazuje znaky svojvôle, arbitrárnosti, nie je náležité odôvodnený a výklad práva je taký, že popiera účel a zmysel príslušných zákonných noriem, čo je v konečnom dôsledku z ústavného hľadiska neudržateľné a neakceptovateľné a tým dochádza k porušeniu práva sťažovateľa na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru...

... Napriek dlhej dobe od podania podnetu však predmetné VZN, ktoré je v nesúlade s Ústavou SR ako aj v rozpore so zákonom o ochrane spotrebiteľa a v rozpore so zákonom o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou ostáva naďalej v platnosti. Tým dochádza k zbytočným prieťahom v konaní. Okresná prokuratúra nepostúpila napriek rozporu VZN so zákonom po nevyhovení protestu... sťažovateľov podnet ďalej na krajskú prokuratúru, ktorá je... jediná oprávnená podať návrh na krajský súd na konanie podľa § 250zfa Občianskeho zákonníka (správne má byť Občianskeho súdneho poriadku, pozn.). Okresná prokuratúra tiež nepostúpila... podnet generálnemu prokurátorovi, ktorý ako jediný je oprávnený na podanie návrhu na konanie o súlade právnych predpisov na Ústavný súd SR. Okresná prokuratúra nepredĺžila lehotu na vybavenie podnetu, neupovedomila sťažovateľa o postúpení veci či už nadriadenému krajskému prokurátorovi alebo generálnemu prokurátorovi. Z toho jednoznačne vyplýva, že prokurátor Okresnej prokuratúry... nevykonal všetky opatrenia na odstránenie zistených porušení uvedených v mojom predchádzajúcom podnete...

Okresná prokuratúra... vôbec neodôvodnila... vo svojej odpovedi zo dňa 24. 7. 2013..., prečo nepovažovala aj zvyšné podstatné argumenty v tejto veci za dôvodné... Okresná prokuratúra... vôbec neodôvodnila..., prečo v danej veci nekoná ďalej...

... konanie Okresnej prokuratúry... vykazuje znaky svojvôle, arbitrárnosti, nie je náležité odôvodnené... čo je v konečnom dôsledku z ústavného hľadiska neudržateľné a neakceptovateľné...

V opakovanom podnete... sťažovateľ žiadal, aby... prokurátor urýchlene preskúmal zákonnosť vybavenia... predchádzajúceho podnetu... a aby... krajský prokurátor podal bezodkladne na Krajský súd... návrh na začatie konania o súlade všeobecne záväzného nariadenia Mesta Trebišov č. 125/2013... Sťažovateľ žiadal krajského prokurátora v prípade nevyhnutnosti, aby podal aj nový protest... proti VZN...

Sťažovateľ ďalej žiadal, aby bola vec postúpená aj generálnemu prokurátorovi,... aby... podal návrh na začatie konania na Ústavnom súde SR o súlade všeobecne záväzného nariadenia... č. 125/2013... s Ústavou SR...

Krajská prokuratúra v Košiciach odpovedala na... opakovaný podnet... s tým, že podanie protestu proti... uvedenému VZN nebolo dôvodné.

... výklad práva Krajskou prokuratúrou je taký, že popiera účel a zmysel príslušných zákonných noriem, čo je v konečnom dôsledku z ústavného hľadiska neudržateľné a neakceptovateľné a tým dochádza k porušeniu práva sťažovateľa na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru...

Krajská prokuratúra... a Okresná prokuratúra sa vôbec nevysporiadala s... podstatnými dôvodmi sťažovateľa uvedenými v pôvodnom a v opakovanom podnete. Je nepreskúmateľné z akého dôvodu nepovažovali tieto dôvody, ktoré sťažovateľ považuje za podstatné a nezaujali k nim svoje stanovisko. Jej konanie vykazuje znaky svojvôle, arbitrárnosti, nie je náležite odôvodnené čo je... z ústavného hľadiska neudržateľné a neakceptovateľné...

Je nepochybné, že v tomto konaní došlo aj k neodôvodneným prietahom v konaní vzhľadom na zákonnú dvojmesačnú lehotu na vybavenie podnetu Okresnou prokuratúrou... v zmysle § 33 ods. 1 zákona o prokuratúre. Tiež nebola dodržaná 10 dňová lehotu na postúpenie príslušnej prokuratúre a to ani v súvislosti s postúpením Krajskej prokuratúre..., ale ani v súvislosti s postúpením časti opakovaného podnetu na Generálnu prokuratúru... Okresná prokuratúra nezaujala stanovisko, prečo predĺžila zákonné lehoty či už... dvojmesačnú lehotu, ale hlavne... 10 dňovú lehotu na postúpenie veci a tým porušila aj právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru..."

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa D. M. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a spôsobom vybavenia sťažovateľovho opakovaného

podnetu Krajskou prokuratúrou v Košiciach (spis. Značka Kd 237-17, list zo dňa 9. 12. 2013 sťažovateľovi doručenom 17. 12. 2013) porušené bolo.

2. Základné právo sťažovateľa D. M. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a spôsobom vybavenia sťažovateľovho podnetu Okresnou prokuratúrou v Trebišove (spis. Značka Pd 133/13) porušené bolo.

3. Základné právo sťažovateľa D. M. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a spôsobom vybavenia sťažovateľovho podnetu Okresnou prokuratúrou v Trebišove (spis. Značka Pd 133/13) v spojení s postupom a spôsobom vybavenia sťažovateľovho opakovaného podnetu Krajskou prokuratúrou v Košiciach (spis. Značka Kd 237-17, list zo dňa 9. 12. 2013 mne doručenom 17. 12. 2013) porušené bolo.

4. Rozhodnutie o opakovanom podnete Krajskej prokuratúry v Košiciach sp. zn. Kd 237/13-7 zo dňa 9. 12. 2013 sa zrušuje a vec sa jej vracia na ďalšie konanie.

5. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov konania vo výške 284,08 EUR, ktorú je Krajská prokuratúra v Košiciach povinná zaplatiť na účet právneho zástupcu... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6. Sťažovateľovi D. M. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10000 EUR..., ktoré mu je Krajská prokuratúra v Košiciach povinná vyplatiť do 2 mesiacov od doručenia tohto nálezu na sťažovateľov účet...“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania je namietané porušenie základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie a na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručených v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. Pd 133/13 a postupom krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. Kd 237/13 a jej listom z 9. decembra 2013 pri vybavovaní podnetov sťažovateľa v súvislosti s namietaným nesúladom všeobecne záväzného nariadenia mesta Trebišov č. 125/2013 so sťažovateľom označenými zákonmi a ústavou.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

1. K namietanému porušeniu základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. Pd 133/13

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity je založený na tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 277/09).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre podnetom sa rozumie písomná alebo ústna žiadosť, návrh alebo iné podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby (ďalej len „podávateľ podnetu“), ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti, najmä aby podal návrh na začatie konania pred súdom alebo opravný prostriedok, aby vstúpil do už začatého konania alebo vykonal iné opatrenia na odstránenie porušenia zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Ústavný súd považuje podnet, ako aj opakovaný podnet podľa zákona o prokuratúre za účinný prostriedok nápravy, ktorého vyčerpaním pred podaním sťažnosti ústavnému súdu sa možno domôcť ochrany svojich práv (m. m. IV. ÚS 330/04, I. ÚS 186/05, III. ÚS 486/2013).

Ústavný súd aj v predchádzajúcich konaniach (napr. III. ÚS 235/07, III. ÚS 157/08, III. ÚS 112/2012, III. ÚS 56/2013) vyslovil opakovane právny názor, že vynechanie tohto prostriedku nápravy (podnetu, opakovaného podnetu) v sústave orgánov prokuratúry Slovenskej republiky nemožno nahrádzať podaním sťažnosti v konaní pred ústavným súdom, pretože takto by sa obmedzovala možnosť orgánov prokuratúry vo vlastnej kompetencii nielen preveriť skutočnosti, ktoré tvrdí sťažovateľ, ale aj prijať opatrenia podľa zákona o prokuratúre, ktoré by účinne napomohli odstráneniu namietaného porušenia práv,

ku ktorému malo podľa tvrdenia sťažovateľa dôjsť v súvislosti s postupom okresnej prokuratúry (m. m. napr. I. ÚS 186/05).

Podstatou námietok sťažovateľa v tejto časti sťažnosti bolo tvrdenie o porušení jeho základného práva na inú právnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie postupom okresnej prokuratúry, ktorý nasledoval po tom, ako protestu okresnej prokuratúry, iniciovaného podnetom sťažovateľa nebolo mestom Trebišov vyhovené. Ako už ústavný súd uviedol, zákon o prokuratúre umožňoval sťažovateľovi prostredníctvom opakovaného podnetu žiadať o preskúmanie zákonnosti postupu okresnej prokuratúry. Z obsahu sťažnosti a jej príloh jednoznačne vyplýva, že sťažovateľ možnosť priznanú mu zákonom využil a opakovaným podnetom žiadal preskúmať zákonnosť vybavenia jeho podnetu okresnou prokuratúrou vo veci sp. zn. Pd 133/13.

Pretože na preskúmanie zákonnosti vybavenia podnetu sťažovateľa okresnou prokuratúrou mal primárnu právomoc nadriadený prokurátor, ktorého právomoc v tejto veci predchádza právomoci ústavného súdu bezprostredne preskúmať postup okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. Pd 133/13, ústavný súd po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

2. K namietanému porušeniu základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. Kd 237/13 a jej listom z 9. decembra 2013

Sťažovateľ v tejto časti sťažnosti namietal, že v súvislosti s vybavením jeho opakovaného podnetu krajskou prokuratúrou táto realizovala taký „výklad práva“, ktorý „popiera účel a zmysel príslušných zákonných noriem, čo je... z ústavného hľadiska neudržateľné a neakceptovateľné“. Zároveň sťažovateľ považoval závery krajskej prokuratúry za svojvoľné, arbitrárne a neodôvodnené.

Súčasťou základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy je nepochybne aj právo dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry, či už prostredníctvom podnetu alebo opakovaného podnetu (§ 31 a násl. zákona o prokuratúre), pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným postupom sa takýmto podnetom (podaním) zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumieť. Súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je ale právo, aby príslušné orgány prokuratúry jej podnetu (podaniu) vyhověli (m. m. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03 a III. ÚS 133/06), t. j. za porušenie základného práva na inú právnu ochranu nemožno samo osebe považovať skutočnosť, že prokuratúra podnetu, resp. opakovanému podnetu nevyhoví podľa predstáv jeho pisateľa (napr. I. ÚS 38/02, II. ÚS 358/06, IV. ÚS 28/06 atď.).

Ústavný súd z prílohy k sťažnosti zistil, že krajská prokuratúra v liste č. k. Kd 237/13-7 z 9. decembra 2013, ktorým vybavila opakovaný podnet sťažovateľa, vo vzťahu k postupu okresnej prokuratúry okrem iného uviedla:

„Preskúmaním na vec sa vzťahujúcich písomností a právnych predpisov, zastávam názor, že podanie protestu proti vyššie uvedenému VZN nebolo dôvodné.

Obec je podľa čl. 65 ods. 1 Ústavy SR právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami. Pri výkone svojich kompetencií disponuje normotvornou právomocou - oprávnením vydávať všeobecne záväzné nariadenia... Vo veciach, v ktorých realizuje územno-samosprávne kompetencie, je obec oprávnená realizovať svoju normotvornú právomoc v zmysle čl. 68 Ústavy SR aj bez zákonného splnomocnenia, a to na úpravu spoločenských vzťahov, ktoré sa týkajú vecí územnej samosprávy v jej územnom obvode. Pri uplatňovaní normotvornej právomoci môže orgán územnej samosprávy ukladať povinnosti, avšak nie spôsobom, ktorý by obmedzil základné práva a slobody fyzických alebo právnických osôb nad rámec zákona.

Zákon o obecnom zriadení v § 4 ods. 3 demonštratívne vymedzuje pôsobnosť obce pri výkone samosprávnych funkcií. Obec (mesto) je teda oprávnená tieto otázky upravovať aj bez osobitného zákonného splnomocnenia všeobecne záväzným nariadením. VZN ako normatívny právny predpis nižšej právnej sily je svojou povahou určený neuzavretému

okruhu adresátov, bližšie neurčeným osobám, určuje abstraktné pravidlá nie pre vopred známe subjekty, ale pre každého, koho sa týka a kto vstupuje do regulovaného spoločenského vzťahu.

Niet pochyb o tom, že určenie pravidiel času predaja v obchode a času prevádzky služieb, ktorých sa týka predmetné VZN, nie je bližšie regulované žiadnym zákonom a je ponechané mestu ako originálna samosprávna kompetencia... mesto je oprávnené upraviť pravidlá času predaja v obchode a času prevádzky služieb už na základe samosprávnej pôsobnosti vymedzenej v ustanovení § 4 ods. 3 písm. i/ za bodkočiarkou zákona o obecnom zriadení, teda bez zmocnenia či už zákona o ochrane spotrebiteľa resp. iného osobitného zákona.

Čo sa týka zákonnosti jednotlivých Vami namietaných článkov 2, 3 a 4 VZN Mesta Trebišov č. 125/2013, ich rozpor so zákonom som nezistila.

Predmetné VZN v článku 2 upravuje základné pojmy používané vo VZN a vymedzuje ich len pre účely tohto VZN, pričom ich formuluje tak, aby o ich význame v súvislosti s ich výkladom a použitím nemohli vzniknúť pochybnosti a nejasnosti.

Článok 3 - Prevádzkový čas, určuje tri skupiny prevádzkového času..., do ktorých zaraďuje prevádzkárne podľa kategorizácie ulíc... Takéto vymedzenie spĺňa podmienku normatívnosti všeobecne záväzného nariadenia, keď určuje všeobecné pravidlá pre všetkých prevádzkovateľov obchodu alebo služieb na území mesta Trebišov.

Vytvorenie rámca prevádzkového času predaja v obchode a prevádzky služieb podľa ulíc resp. lokalít úzko súvisí s napĺňaním ďalších samosprávnych kompetencií mesta, keď týmto nariadením zároveň reguluje verejný poriadok v zmysle ustanovenia § 4 ods. 3 písm. n/ zákona o obecnom zriadení, podľa ktorého v záujme zabezpečenia verejného poriadku má mesto právomoc nariadením obmedziť výkon určitých činností na určitý čas a v poslednom rade aj utvára a chráni zdravé životné podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce v zmysle ustanovenia § 4 ods. 3 písm. h/ zákona o obecnom zriadení...

Ak v podnete poukazujete na diskrimináciu prevádzkovateľov prevádzkujúcich druhovo rovnaké predajne resp. poskytujú služby rovnakého charakteru, ktorí majú určené rôzne rozmedzie času predaja, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nejde o diskrimináciu v zmysle Vami uvádzaných ustanovení antidiskriminačného zákona, ale

uplatnenie samosprávnych kompetencií a reguláciu resp. časové obmedzenie výkonu niektorých činností v záujme potrieb obyvateľov.

Čo sa týka článku 4 VZN, ktorý upravuje kontrolu a sankcie za porušenie obmedzení uložených VZN, preberá zákonnú úpravu § 13 ods. 9 písm. a/ zákona o obecnom zriadení, ktorá sa týka ukladania sankcie - pokuty za porušenie nariadenia. Samotné prebratie znenia zákona do VZN, ak ho zároveň nemodifikuje napr. výšku ukladanej sankcie, nespôsobuje jeho nezákonnosť.

Vzhľadom na to, že aj keď som sa s vybavením Vášho pôvodného podnetu Okresnou prokuratúrou Trebišov nestotožnila, nezistila som nezákonnosť preskúmaného VZN Mesta Trebišov č. 125/2013 a teda dôvody na uplatnenie niektorého z opatrení prokurátora ani na zmenu stanoviska okresnej prokuratúry nepodať po nevyhovení protestu žalobu podľa § 250zfa OSP. Podanie žaloby prokurátora je len fakultatívnym oprávnením prokurátora, ktoré môže, ale nemusí prokurátor využiť.

Zároveň Vaše podanie v časti, v ktorej sa domáhate podania návrhu ústavnému súdu na začatie konania o súlade právnych predpisov, dnešného dňa postupujem na ďalšie konanie Generálnej prokuratúry SR.“

Z citovanej časti listu krajskej prokuratúry vyplýva, že postup krajskej prokuratúry pri vybavovaní opakovaného podnetu sťažovateľa nenesie prejavy svojvôle, pričom právne názory sú dostatočne odôvodnené aplikovanou právnou úpravou a zisteným skutkovým stavom.

Krajská prokuratúra reagovala na všetky podstatné, pre vybavenie opakovaného podnetu relevantné skutočnosti uvádzané sťažovateľom. Uviedla, prečo nepovažovala podanie protestu proti predmetnému všeobecne záväznému nariadeniu mesta Trebišov za dôvodné, a to s dostatočným a ústavne konformným odôvodnením opierajúcim sa o konkrétne ustanovenia ústavy a zákona (zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov). A pretože krajská prokuratúra nezistila nesúlad všeobecne záväzného právneho predpisu so zákonom, bolo logické, že nevyužila ani postup podľa § 250zfa Občianskeho súdneho poriadku, a teda nepodala všeobecnému súdu žalobu na konanie o súlade všeobecne záväzného nariadenia obce so zákonom.

Krajská prokuratúra napokon nenechala bez povšimnutia ani návrh sťažovateľa na podanie návrhu ústavnému súdu na začatie konania o súlade právnych predpisov, ktoré postúpila príslušnej Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky.

Ako už bolo uvedené, základnému právu sťažovateľa na inú právnu ochranu v tomto prípade zodpovedalo, aby sa krajská prokuratúra zaoberala jeho opakovaným podnetom a o vybavení tohto podnetu ho vyrozumela. Z dosiaľ uvedeného vyplýva, že tomuto základnému právu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ale aj právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo zo strany krajskej prokuratúry dané zadost'. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnymi názormi krajskej prokuratúry nestotožnil, ešte sama osebe nemôže znamenať porušenie označených práv.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že medzi stanoviskom krajskej prokuratúry, ktorým tento orgán verejnej moci reagoval na námietky sťažovateľa, a namietaným porušením základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru absentuje akákoľvek príčinná súvislosť, čo bolo dôvodom, aby ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

3. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupmi okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry

Sťažovateľ namietal aj porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru orgánmi prokuratúry, a to v súvislosti s nedodržaním zákonných lehôt upravených pre vybavenie podnetu.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Ústavný súd aj túto námietku sťažovateľa vyhodnotil ako zjavne neopodstatnenú poukazujúc na to, že v čase podania sťažnosti ústavnému súdu boli už konania okresnej prokuratúry o podnete a krajskej prokuratúry o opakovanom podnete skončené, a to listom krajskej prokuratúry č. k. Kd 237/13-7 z 9. decembra 2013, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 17. decembra 2013. To znamená, že prípadný zásah do základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru už netrval, keďže v čase, keď sa so svojou sťažnosťou obrátil na ústavný súd, stav jeho právnej neistoty poznať odpoveď na nastolené právne problémy bol už odstránený (čo je účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov). Sťažovateľ totiž v danom čase už disponoval stanoviskom krajskej prokuratúry k jeho námietkam.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júna 2014